

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 726/2014-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2015 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Marcelom Macom, Československej armády 80/18, Nové Mesto nad Váhom, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 17/2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDACTED] podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 17/2013 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Piešťany p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 17/2013 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Okresný súd Piešťany je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia spolu v sume 432,30 € (slovom štyristotridsaťdva eur a tridsať centov) na účet jej advokáta JUDr. Marcela Maca, Československej armády 80/18, Nové Mesto nad Váhom, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 726/2014-12 z 3. decembra 2014 prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Marcelom Macom, Československej armády 80/18, Nové Mesto nad Váhom, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 17/2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala okresnému súdu 9. februára 2012 prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobu proti spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), o zaplatenie sumy 8 945,90 €. Na základe výzvy okresného súdu zo 14. februára 2012 sťažovateľka v predmetnej veci zaplatila súdny poplatok v stanovenej lehote.

Okresný súd v predmetnej veci rozhodol platobným rozkazom sp. zn. 5 Rob 6/2012 z 10. mája 2012, ktorý však nebolo možné doručiť žalovanému, a preto nenadobudol účinky právoplatnosti a vykonateľnosti. Predmetné konanie bolo prevedené do oddelenia „Cb“ a je vedené pod sp. zn. 7 Cb 17/2013.

Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním z 2. júla 2013 podala „urgenciu - Žiadosť o konanie vo veci“, v ktorej okresný súd požiadala „o skoré rozhodnutie vo veci“, no napriek tomu v predmetnej veci dosiaľ nebolo rozhodnuté.

Sťažovateľka v predmetnej právnej veci podala 10. októbra 2013 sťažnosť ústavnému súdu, ktorý ju uznesením sp. zn. I. ÚS 760/2013 z 11. decembra 2013 posúdil ako zjavne neopodstatnenú s tým, že v závere tohto rozhodnutia pripomenul, že prípadné dlhšie obdobie nečinnosti okresného súdu by nemuselo byť prekážkou prípustnosti opätovného konania a rozhodovania vo veci samej podľa § 24 zákona o ústavnom súde.

Konanie v predmetnej veci považuje sťažovateľka za zdĺhavé, neefektívne a ne hospodárne, pričom predmetná vec podľa nej nie je natoľko zložitá, aby ju okresný súd nemohol ukončiť v podstatne kratšej lehote. Sťažovateľka považuje predmetné konanie za neprimerane dlhé a v tejto súvislosti poukázala na skutočnosť, že konanie v tejto veci začalo 9. februára 2012 a dosiaľ v tomto konaní nebolo nariadené žiadne pojednávanie, t. j. ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu pretrváva jej právna neistota.

Sťažovateľka sa domnieva, že k neprimeranej dĺžke predmetného konania prispieva svojím postupom okresný súd, ktorý v tejto veci dosiaľ nenariadil pojednávanie, pričom počas trvania tohto konania medzičasom došlo u žalovaného k prevodu obchodného podielu na nového nadobúdateľa.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka požiadala ústavný súd, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bolo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 17/2013 porušené, prikáže okresnému súdu, aby v predmetnom konaní konal bez zbytočných prieťahov, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, a zaviazhe tento súd zaplatiť mu trovy právneho zastúpenia.

Na základe výzvy ústavného súdu sa v predmetnej veci vyjadrila predsedníčka okresného súdu podaním sp. zn. Spr. 917/14 z 30. decembra 2014, v ktorom popísala priebeh konania vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 7 Cb 17/2013 takto:

«Čo sa týka vecnej stránky prijatej sťažnosti zo spisu vyplývajú nasledujúce úkony:

- návrh sťažovateľa bol doručený súdu 9. 2. 2012 a zapísaný do registra Rob,
- dňa 14. 2. 2012 poverený vyšší súdny úradník vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu, ktorá výzva mu bola doručená 21. 3. 2012 a súdny poplatok uhradil 23. 3. 2012, dňa 10. 5. 2012 bol vo veci vydaný platobný rozkaz, ktorý bol sťažovateľovi doručený 19. 6. 2012 a od odporcu sa 6. 7. 2012 vrátil neprevzatý v odbernej lehote,

- dňa 17. 10. 2012 bola prostredníctvom elektronického výpisu z obchodného registra overená adresa odporcu a súčasne bol vyžiadaný aktuálny výpis z obchodného registra na odporcu z príslušného súdu, ktorý bol OS Piešťany doručený 23. 11. 2012,

- dňa 28. 11. 2012 bol vykonaný opätovný pokus o doručenie platobného rozkazu odporcovi, od ktorého sa 16. 1. 2013 zásielka vrátila neprevzatá v odbernej lehote,

- dňa 20. 2. 2013 bola vec prevedená do registra Cb z dôvodu nemožnosti doručiť platobný rozkaz odporcovi a vec bola pridelená sudkyni [REDAKOVANÉ] dňa 4. 7. 2013 sťažovateľ žiadal o konanie vo veci,

- dňa 31. 1. 2014 bola odporcovi doručovaná kvalifikovaná výzva na vyjadrenie sa k návrhu s poučením a návrhom s prílohami, pričom zásielka sa vrátila 28. 2. 2014 s oznámením, že adresát je neznámy, dňa 4. 3. 2014 súd overoval vyžiadaním aktuálneho výpisu z obchodného registra adresu odporcu, ktorý bol súdu doručený 21. 3. 2014,

- dňa 22. 4. 2014 súd vykonal opätovný pokus o doručenie zásielky odporcovi

- dňa 16. 12. 2014 bol vo veci vytyčený termín verejného vyhlásenia rozsudku na 16. 1. 2015.

Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa týkajúcim sa zdĺhavého, neefektívneho a nehospodárneho konania predsedníčka okresného súdu uviedla, že „po vydaní platobného rozkazu, ktorý sa odporcovi nepodarilo doručiť do vlastných rúk súd vo veci vykonával procesné úkony spojené s overovaním adresy odporcu za účelom doručovania mu súdnych zásielok, pričom dlhšie obdobia medzi jednotlivými úkonmi v rámci registra

Rob sú podmienené množstvom spisov pridelených povereným súdnym tajomníkom, či vyšším súdnym úradníkom, kde v jednotlivých veciach konajú podľa poradia pridelených vecí, čo pri vysokom počte spisov spôsobuje dlhšie obdobia medzi jednotlivými úkonmi. Po prevedení vecí do registra Cb boli dlhšie obdobia nečinnosti spôsobené množstvom vecí v senáte zákonnej sudkyne a potrebou vybavovať pridelené veci podľa poradia nápadu. Sudkyňa [REDAKOVANÉ] mala v období rokov 2013 a 2014 celkovo okolo 970 vecí v pojednávacej agende, v ktorých všetkých veciach je povinná konať priebežne a postupne podľa poradia nápadu prihladiť i na kritériá pre určovanie súdnych konaní, ktoré majú prebehnúť s väčšou rýchlosťou, stanovené rozhodovacou praxou Štrasburských orgánov ochrany práva a uvedené v rozvrhu práce Okresného súdu Piešťany.

S ohľadom na množstvo vecí v senáte zákonnej sudkyne a potrebu v jednotlivých veciach konať postupne, nebolo možné v danej právnej veci vzhľadom na jej nápad na súd vo februári 2012 skôr vytýčiť termín pojednávania bez toho, aby nebolo toto konanie bezdôvodne uprednostnené pred inými konaniami v senáte zákonnej sudkyne, nakoľko podľa obsahu návrhu nepatrí medzi konania, ktoré majú prebehnúť s väčšou rýchlosťou.

Keďže nápad vecí v jednotlivých senátoch sudcov Okresného súdu Piešťany je rovnomerný, nie je možné pri danom obsadení súdu sudcami situáciu riešiť situáciu ani prerozdelením vecí medzi ostatných sudcov.

Ako predsedníčka súdu opakovane žiadam Ministerstvo spravodlivosti SR a pána ministra o pridelenie voľných miest sudcov za účelom riešenia situácie na Okresnom súde Piešťany, ktorá pretrváva od roku 2008, aby sa tak zamedzilo porušovaniu práv účastníkov konania na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, keďže vo fyzických možnostiach sudcov pôsobiacich v súčasnosti na Okresnom súde Piešťany nie je zabezpečiť plynulé konanie vo všetkých pridelených veciach, hoci všetci sudcovia vykonávajú prácu nad rámec pracovného času.

Už samotná skutočnosť, že sudca má viac ako 900 vecí v pojednávacej agende, v ktorých treba vytýčiť termín pojednávania, znamená, že ak by sudca vo všetkých veciach naraz vytýčil pojednávanie, mal by termíny vytýčené na viac ako 18 mesiacov dopredu, pričom v žiadnej z vecí by nemohol pojednávanie odročiť na skorší termín ako za rok, čo je neprípustné. V ideálnom prípade sudca skončí okolo 300 vecí v hlavnej agende za rok, čo

znamená, že efektívne odpojednáva 300 konaní, ktoré je schopný skončiť, nakoľko veľa konaní treba pojednávať viac ako raz. Už len táto okolnosť neumožňuje sudcovi efektívne konať vo viac ako 900 spisov v hlavnej agende, čo má za následok objektívne prieťahy v konaniach, ako aj dlhé obdobia medzi jednotlivými úkonmi. Množstvo vecí v pojednávacej agende v senáte sudcov Okresného súdu Piešťany má za následok prieťahy v súvislosti s nariadením prvého pojednávania vo veci s ohľadom na potrebu vybavovať pridelené veci podľa poradia nápadu s prihliadnutím len na prednostné veci.

Na záver si dovoľujem poukázať na existenciu systémových nedostatkov v oblasti výkonu spravodlivosti vo vzťahu k dlhodobému nedostatočnému obsadeniu tunajšieho súdu väčším počtom sudcov, ktoré vedenie súdu či konajúci sudca nemôžu ovplyvniť nástrojmi, ktorými by samy disponovali na vyriešenie tzv. objektívnych okolností prieťahov v konaní. Táto skutočnosť bola zohľadnená i schválenou novelou zákona osídľach a obvodoch súdov, kde s účinnosťou od 1. 5. 2013 bol z obvodu tunajšieho súdu odčlenený územný obvod okresu Hlohovec, čo len z časti prispelo k zníženiu nápadu nových vecí, avšak tunajší súd naďalej dokončuje aj všetky veci prevzaté z Okresného súdu Trnava od roku 1997 patriace k územnému obvodu okresu Hlohovec.

Súčasne si dovoľujem poukázať na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu ČR, č. k. 16 Kss 9/2013-91 z 20. 03. 2014, kde disciplinárny senát uznal pri hodnotení prieťahov v konaniach z hľadiska porušenia povinností sudcu a jeho prípadného disciplinárneho previnenia, že činnosť každého sudcu má svoje limity a po nikom nemožno požadovať, aby sa nie krátkodobo, ale trvalé, pracovne prepínal, vystavoval sa nezvládnuteľným stresom a v prospech nadštandardného plnenia pracovných úloh dlhodobo úplne potláčal svoj súkromný život. Sudca preto nemôže byť uznaný disciplinárne zodpovedným za to, že je dlhodobo značne vyťažенý a v dôsledku toho jednoducho nie je schopný robiť všetky potrebné úkony bezodkladne tak, ako by zodpovedalo potrebám každého jednotlivého konania a najmä záujmom účastníkov na čo možno najrýchlejšom rozhodnutí vo veci.»

Sťažovateľka na vyjadrenie okresného súdu z 30. decembra 2014 reagovala podaním z 20. januára 2015, v ktorom uviedla:

„Konanie Okresného súdu Piešťany považuje sťažovateľ za zdĺhavé, neefektívne a nehospodárne. Má za to, že predmetná vec nie je natoľko zložitá, aby ju súd nemohol ukončiť v podstatne kratšej lehote. Sťažovateľ chce zdôrazniť tú skutočnosť, že toto konanie trvá podľa jeho názoru neprimerane dlhú dobu. Návrh bol podaný dňa 9. 2. 2012.

Okresný súd Piešťany vo svojom vyjadrení konštatuje situáciu na súde, ktorá spôsobila prieťahy v konaní. Taktiež uvádza, že počet vecí v pojednávacej agende sudcu neumožňuje sudcovi efektívne konať. Sťažovateľom namietané porušenie práva na prerokovanie súdnej veci bez zbytočných prieťahov odôvodňuje nedostatkom sudcov, vysokým nápadom vecí a systémových nedostatkoch v oblasti výkonu spravodlivosti.

Všetky vyššie uvedené dôvody Okresného súdu Piešťany v konečnom dôsledku len potvrdzujú, že bolo porušené základné, ústavou garantované právo sťažovateľa. Taktiež samotné vyjadrenie potvrdzuje neefektívnosť konania a jeho zdĺhavosť.

Taktiež chcem poukázať, že v samotnom vyjadrení Okresného súdu Piešťany je uvedená skutočnosť, že dňa 16. 12. 2014 bol vo veci vytýčený termín verejného vyhlásenia rozsudku na 16. 01. 2015. Táto skutočnosť mi ako právnemu zástupcovi účastníka konania nebola oznámená. Do dnešného dňa mne ani samotnému navrhovateľovi/sťažovateľovi nebolo doručené oznámenie či predvolanie na uvedený termín verejného vyhlásenia rozsudku. Predmetného verejného vyhlásenia rozsudku sme sa nemohli a nemali možnosť zúčastniť keďže sme o jeho vytýčení nemali vedomosť a to napriek skutočnosti, že ide o právo účastníka konania. ...

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam sťažovateľ trvá na podanej sťažnosti v plnom rozsahu.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo veci sťažnosti sťažovateľky upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru...

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa

ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom posudzovaného konania je žaloba o plnenie z titulu omeškania so splnením peňažného záväzku. Z obsahu súdneho spisu, vyjadrení sťažovateľky, okresného súdu a nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti svedčiace o skutkovej alebo právnej zložitosti veci, ktorá by mohla byť dôvodom predĺženia predmetného konania.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria – správania sťažovateľky v predmetnom konaní – ústavný súd nezistil žiadne nedostatky, ktorých dôsledkom by mohlo dôjsť k výraznejšiemu predĺženiu predmetného konania.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v posudzovanom konaní došlo k zbytočným prieťahom, bol postup okresného súdu na rozhodovaní v predmetnej veci. Pri skúmaní tohto postupu okresného súdu ústavný súd vychádzal zo sťažnosti sťažovateľky, ako aj zo spisového materiálu v predmetnej veci.

Ústavný súd zistil, že predmetné konanie bolo poznačené dvomi výraznými obdobiami nečinnosti okresného súdu. Na ťarchu okresného súdu ústavný súd započítal obdobie nečinnosti trvajúce viac ako jeden rok od 16. januára 2013 (okresnému súdu bola vrátená späť zásielka s vydaným platobným rozkazom z 10. mája 2012 zaslaná žalovanému z adresy jeho sídla uvedenej v obchodnom registri) do 31. januára 2014 (úprava súdnej kancelárie zaslať uznesenie s poučením a výzvou žalovanému), ako aj ďalšie obdobie nečinnosti trvajúce takmer 7 mesiacov od 30. apríla 2014 (okresnému súdu bola vrátená späť jeho zásielka obsahujúca uznesenie s poučením a výzvou adresovaná žalovanému) do 27. októbra 2014 (podanie sťažnosti ústavnému súdu), počas ktorých okresný súd nevykonával v predmetnej veci žiaden procesný úkon smerujúci k rozhodnutiu jej merita, resp. k právoplatnému skončeniu predmetného konania s ohľadom na § 48 ods. 2 v spojení s § 153b OSP.

V súvislosti s argumentáciou predsedníčky okresného súdu ústavný súd pripomína, že organizačné problémy súdov nie je možné preniesť na účastníkov konania tak, aby následne utrpeli ujmu spočívajúcu v porušení ich základných práv. Podľa právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 14/00 „Otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní“ (mutatis mutandis IV. ÚS 84/02, I. ÚS 113/02, III. ÚS 125/06).

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvá viac ako tri roky a v dôsledku nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu nemožno dobu predmetného konania vedeného na okresnom súde považovať za ústavne akceptovateľnú ako vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto dospel k záveru, že označené základné právo sťažovateľky bolo porušené.

III.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € od okresného súdu z dôvodov uvedených v jej sťažnosti.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc doterajšiu dĺžku preskúvaného konania a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu predovšetkým postup okresného súdu v predmetnej veci a predmet uvedeného konania, t. j. čo je pre účastníka konania v stávke – „at stake“, štádium, v ktorom sa konanie nachádza (zrejme, že ide o štádium pred vyhlásením rozhodnutia), právnu a skutkovú zložitost' predmetnej veci, ako aj správanie sťažovateľky, považoval ústavný súd samotné deklarovanie porušenia označených práv v danom prípade za dostatočné (podobne napr. m. m. IV. ÚS 22/03, IV. ÚS 142/03).

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2014 je 134 € a hodnota režijného paušálu je 8,04 € a základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2015 je 139,83 € a hodnota režijného paušálu je 8,39 €.

S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľke nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2014 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) a jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2015 (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu) v celkovej sume 432,30 € vrátane režijného paušálu.

Odmena advokátovi za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom bola ústavným súdom priznaná v celkovej sume 432,30 € a vo zvyšku ním uplatnenej sumy nároku sťažovateľky nebolo vyhovené.

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2015